

AJANDA

Catherine Robbe-Grillet ve
kendini onun mutluluğuna
adadığını söyleyen Beverley.

FOTOĞRAF: BETTINA RHEIMS

DAVET

Sekseninde de seksi!

Meşhur yönetmenlerden devlet zevatine, iş dünyasından sanat ve edebiyat dünyasına birçok ünlü ismin müdavimi olduğu erotik seremonilerin orkestra şefi Catherine'le uzun uzun sohbet ettik: Edebiyatla cinselliğin bulunduğu, "sado-mazo" pratiklerle güncel sanatın kesiştiği yerleri kurcaladık.

Röportaj Sedef Ecer

Paris'in batısındaki Boulogne ormanının kıyısındaki şık binalardan biri. Demir kapıdan giriyorum, bahçeyi, ardından minik bir avluyu geçip Robbe-Grillet çiftinin kapısını çalana dek, "Bu yoldan kimbilir Fransız edebiyatının ne büyük isimleri geçti" diye heyecanlanıyorum. Ama buraya gelişimin sebebi Fransız Yeni Roman türünün yaratıcısı, edebiyat alanında dünyanın en büyük isimlerinden birisi olan Alain Robbe-Grillet'nin hatırası değil. Onun tam kırk yıl boyunca mütemadiyen aşk ilan ettiği, tüm edebiyat başarılarını adadığı karısı, aynı zamanda da kölesi, efendisi, sevgilisi, çocuğu Catherine'i tanımak için buradayım.

80'i çoktan geçmiş zarif bir kadın kapıyı açıyor, güler yüzüyle buyur ediyor ve ben büyük ihtimalle Paris'in en görmüş geçmiş salonlarından birine giriyorum. Bu salonda kimbilir kimler oturdu, edebiyat tartıştı ve sevişti. Sevişirken de can yaktı ya da kendi canını yaktırdı. Kısacası efsanevi bir mekandayım. Çünkü Fransız edebiyatının olduğu kadar Fransız "sado-mazo" gecelerinin mekanlarından birisi bu salon. Karşımdaki bu incecik yaşlı kadın ise vaktiyle Fransa'nın en büyük skandallarından birisine imza atmış, kitapları yasaklanıp toplatılmış, "cinsel seremonilerin Rolls Royce'u" olarak şöhret yapmış Catherine.

Sado-mazo ilişkilerin, Alain Robbe-Grillet'nin kitaplarında çok merkezi bir yeri var. Hem edebi anlamda, hem de özel hayatında efendi-köle ilişkisi bu büyük yazarın çok kafasını kurcalamış. Elli yıl önce İstanbul'da rastlayıp aşık olduğu Catherine ile dolu dolu yaşamış bu ilişkiyi. Ama bir süre sonra Catherine'e büyük bir romancının arzu nesnesi olmak yetmemiş ve kendisi de yazmaya başlamış: Kocasına nasıl kölelik yaptığını, nasıl evliliği fahişelik olarak gören bir sözleşme yaptıklarını, üçlü ilişkilerini, Catherine başkalarıyla beraber olurken seyreden Alain'in röntgencilik, kimi kez aynı kadına aşık oluşlarını, kısacası o zaman için tabu sayılacak tüm hallerini anlatan kitaplarını takma isimle yayınlamış. Kölelikten efendiliğe geçişi de bundan sonra olmuş. "Seremoni" dediği sado-mazo geceler düzenlemeye başlamış Catherine. Ama sakın ha, aklınıza porno fotoğrafları çağrıştıran, lateks kıyafetlerle kurgulanmış zevksiz sahneler gelmesin. Catherine'in organize ettiği sahneler bir opera ya da tiyatro yönetmeni titizliğiyle hazırlanmış hep. Örneğin bir 18. yüzyıl tablosunu alıp cinsel bir fanteziye dönüştürmek, bu dekora eşlik edecek virtüöz bir piyanist bulmak, ortama en uygun parfümü, pahalı aksesuarları, nadir kadifeleri, incecik ipekleri, muhteşem objeleri seçmek, ışıktan dekoruna, kostümünden müziğine mekandaki her şeyle tek tek ilgilenip cinselliği mizansen haline getirmek olmuş Catherine'in işi.

Modern zamanların Marquis de Sade'ı diye ananlar var Catherine'i. (Bilmeyenler için, sadizm sözcüğü Sade Markisi'nin 18. yüzyılda Güney Fransa'daki şatosunda düzenlediği partilerde yaşayarak anlattığı "acılı zevklerden" gelir).

Peki beni böyle ilginç bir şahsiyetin evine götüren neydi diye merak ediyorsunuz biliyorum. Yo hayır, Catherine Robbe-Grillet'nin, dünyaca ünlü isimleri davet ettiği erotik partilerinden birisine davetli değilim. Tüm farklı hayatları merak eden, her tür insanı tanımak isteyen biri olmama rağmen davet etse de kabul etmezdim çünkü bu partilere kenarda durup gözlem yapmak için gitmek yasak. Ya katılacaksınız ya da katılacaksınız. Katılırsanız da acıya dayanıklı olacaksınız. Yani bana uymaz. Catherine Robbe-Grillet'nin evine Vogue adına davet edilmemin sebebi İstanbul Vault Karaköy, The House Hotel'de düzenleyeceği çok özel bir gece: "Siyah" bir akşam yemeği verecek Catherine İstanbul'da. Davetliler siyah giyecek ve ortamdaki en ufak obje bile siyah olacak. İki güncel sanatçı Dominique ve Tristan ile birlikte sahneye koyacakları bir yemek dekorunda davetlilere tuhaf bir gece yaşatacak Catherine. Ama bu gece, onun 40 yıldır düzenlediği sado-mazo seremonilerinden çok farklı olacak. Catherine'i bu kez ilgilendiren, bu tip fantezilere meraklı bir topluluğa cinsel bir deneyim yaşatmak değil, bu akşam yemeği bittiğinde kapıların ziyaretçilere açılması. "Ben özel geceler düzenlemeye alıştım, oysa bu kez, halka açık bir olay düzenliyorum, dolayısıyla da bu bir 'erotik seremoni' değil, bir yerleştirme çalışması olacak. Sanat eseri olarak göstereceğimiz şey de, yemek masasının üzerinde sofradan geriye kalan izler olacak" diyor, Catherine. Biraz da polisiye bir roman gibi düzenleyecek geceyi: Yazdığı bir metin okunacak, yemek salonuna yerleştirdiği bazı objeler de, Catherine'in yaratacağı esrarı aralayacak. Davetliler, bir puzzle'in parçalarını birleştirir gibi "enigmayı" çözecekler.

Ben Catherine ile bu görüşmeyi yaptığım sırada, organizatörlerin gizliliğe çok önem verdiklerini ve bu yüzden de çözülecek esrar perdesini aralayacak hiçbir şey söyleyemeyeceğini belirterek özür diledi ama yine de yemek masasının üzerinde duracak birkaç objeden söz etti: Bir ayakkabı, bir fotoğraf, ipek bir şal, bir zil ve Alain Robbe-Grillet'nin "Immortel" adlı filminin ses bandı. Bunlar yemekten geriye kalan izler olacak. Tabii ki Catherine'in metnini okumadan bu bir kaç ipucuyla neden söz edildiğini anlamak mümkün değil. Ama ne önemi var ki? Belli ki, birçok güncel sanat işinde olduğu gibi o gece de "konseptüel yerleştirmenin" suyu çıkacak. Politikacılardan yönetmenlere, oyuncuların iş dünyasının güçlü isimlerine bir çok ünlünün katıldığı sado-mazoist seremoniler düzenleyen, canlı erotik tablolarıyla kimi kez Centre Georges Pompidou gibi dünyanın en büyük çağdaş sanat merkezlerine, kimi kez klasik müzelere davet edilen, yaşayan en büyük dominatris olarak kabul edilen Catherine, 84 yaşında bir kez daha tuhaf oyuncaklarıyla gönül eğleyecek. Hem de çok sevdiği İstanbul'da. ♦

KIZIL TEHLİKE BEVERLEY

Bu ziyaret sırasındaki en büyük sürprizlerden birisi de "kızıl tehlike Beverley" ile tanışmam oldu: 50 yaşlarında, fıldır fıldır gözleriyle bir dakika içinde karşısındakinin röntgenini çeken beyaz tenli, fıstık gibi bir Güney Afrikalı kadın Beverley. Bundan 25 yıl önce Catherine'e gördüğü anda aşık olduğunu ve Alain ile anılarını anlatırken, üçlü bir ilişki yaşamış olduklarını tahmin etmek pek güç değil. Alain'in ölümünden sonra ise kendini Catherine'e zevk vermeye adanmış söylüyor. Zaten "Peki ya bu İstanbul seyahatinden sizin beklentiniz ne" diye sorduğumda cevabı, "Benim tek beklentim Catherine'in mutlu olması" diyor. Catherine'in tüm arzularını anında tatmin edebilmek, ona yakın olmak için hemen yan dairesine taşınmış. Catherine ise bu kadar büyük bir adanmışlığa kendisinin de şaşırdığını, bunun da ancak efendi-köle ilişkisinde olabileceğini açık açık söylüyor.